

Lærebog i erstatningsret

6. udgave

---

*Bo von Eyben
Helle Isager*

Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Lærebog i erstatningsret

6. udgave, 1. oplag

© 2007 by Jurist- og Økonomforbundets Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.
Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Omslag: Morten Højmark
Tryk: Narayana Press, Gylling
Indbinding: Damm's Forlagsbogbinderi, Randers

Printed in Denmark 2007
ISBN 978-87-574-1674-9

Jurist- og Økonomforbundets Forlag
Lyngbyvej 17
Postboks 2702
2100 København Ø

Telefon: 39 13 55 00
Telefax: 39 13 55 55
e-mail: forlag@djoef.dk
www.djoef-forlag.dk

Forord til 6. udgave

Fremstillingen er ført ajour fra 5. udgavens udgivelse i 2003 til 1. maj 2007 med ny retspraksis, lovgivning og litteratur. Især den meget omfattende retspraksis har medført en vis forøgelse af bogens omfang, men vi har fortsat udvalgt at holde fremstillingen inden for samme rammer som de tidligere udgaver, jf. omstående forord til 5. udgaven.

Lovforslag, som var fremsat inden d. 1. maj 2007, er indarbejdet i fremstillingen, selv om de først blev vedtaget senere; det gælder bl.a. den nye forældelseslov. Et særligt problem har været de forslag til miljøskadelov og til ændringer af miljøbeskyttelsesloven mv. i forbindelse hermed, som blev fremsat d. 1. marts 2007 (lovforslag 175 og 176). Disse lovforslag blev indarbejdet i fremstillingen i kapitel 10, som derfor blev delvist omskrevet, i forventning om, at de ville blive vedtaget i denne folketingsssamling, især fordi fristen for implementering af det til grund liggende EU-direktiv udløb d. 30. april 2007. Dette skete imidlertid ikke, da miljøministeren - efter kritik af lovforslagene - d. 22. maj 2007 meddelte, at de blev trukket tilbage, og at de vil blive genfremsat i oktober 2007. Vi har alligevel valgt at beholde fremstillingen af disse lovforslag. Vi har vurderet, at ulempen ved, at bogen på dette punkt hurtigt ville blive forældet, fordi implementeringen af direktivet var omtalt, ville være større end ulempen ved, at lovgivningen - når den engang bliver gennemført - måske på enkelte punkter vil afvige fra de omtalte lovforslag. Fremstillingen i kapitel 10 må derfor læses med dette forbehold.

Doms- og lovregistret er ført ajour af stud.jur. *Ditte Reinstrup*.

København/Århus, juni 2007

Bo von Eyben
Det Juridiske Fakultet
Københavns Universitet

Helle Isager
Juridisk Institut
Det Samfundsvidenskabelige
Aarhus Universitet

Forord til 5. udgave

1. udgaven af denne bog udkom i 1990 og var skrevet af *Jørgen Nørgaard* og *Hans Henrik Vagner*. Det er dybt tragisk at tænke på, at begge – i en alt for tidlig alder – er afgået ved døden, siden 4. udgaven af bogen udkom i 1999. Selv om fremstillingen naturligvis er blevet ændret meget fra 1. udgaven til den foreliggende 5. udgave, og selv om Jørgen Nørgaard valgte at forlade forfatterkollegiet efter 3. udgaven i 1995, er bogen fortsat præget af deres grundlæggende indsats, der ikke mindst tilførte den en højt påskønnet pædagogisk kvalitet. Bogen videreføres nu af Bo von Eyben, der indtrådte som medforfatter ved 2. udgaven i 1993, og Helle Isager, der er indtrådt ved denne udgave.

Vi vil naturligvis tilstræbe at fastholde den særlige kvalitet, som Jørgen Nørgaard og Hans Henrik Vagner bidrog med, men det ville ikke være i deres ånd at nøjes med det. I forsøget på til stadighed at forbedre fremstillingen har vi i denne udgave ændret en del på kapitelinddelingen, således at bogens opbygning formentlig bedre svarer til den rækkefølge, hvori emnerne tages op i undervisningen. I forbindelse hermed har vi udskilt behandlingen af miljøansvaret til et særskilt kapitel; det er – kun – derfor, denne bog indeholder et kapitel mere end 4. udgaven.

Bogen er ført ajour til den 1. juni 2003. Navnlig fremstillingen i kapitel 13 er ændret væsentligt som følge af den store reform af erstatningsansvarsloven i 2001 og den mindre reform i 2003, men også ændringerne af arbejdsskadesikringsloven og af patientforsikringsloven, der blev vedtaget umiddelbart før og efter det nævnte ajourføringstidspunkt, er indarbejdet i fremstillingen. Også enkelte andre afsnit er blevet omarbejdet, herunder navnlig kapitel 12, afsnit 1, om årsagsbetingelsen.

Henvisningerne til retspraksis tilsigter – nu som før – ikke at være udtømmende. Bogens pædagogiske kvalitet ville blive forringet, hvis de hidtidige henvisninger til stadighed blev suppleret med henvisninger til nye domme. Vi har derfor i stedet forsøgt at skønne over dommenes væsentlighed og deres illustrative værdi – og herunder særligt, om omtale af en ny dom som følge heraf kunne erstatte omtale af en ældre dom. Det må dog nok erkendes, at bogen indeholder flere domshenvisninger, end lærebogssigtet strengt taget kan begrunde. Det kan være en ulempe for de studerende, men vil formentlig omvendt blive påskønnet af praktikere.

Domsregistret og lovregistret er ført ajour af stud.jur. *Louise Vagner*.

København og Århus, juli 2003
Bo von Eyben og Helle Isager

Indholdsfortegnelse

Kapitel 1. Grundbegreber og afgrænsning	1
1 Erstatningsretten	1
1.1 Hvad er erstatning?	1
1.2 Erstatningsrettens grundbegreber	3
1.3 Erstatning i og uden for kontraktsforhold	5
1.4 Person- og tingsskade	8
2 Forsikringsretten	10
2.1 Hvad er forsikring?	10
2.2 Forsikringsrettens grundbegreber	12
2.3 Forsikringstyper	13
3 Erstatning og forsikring	15
4 Kilder og litteratur	20
Kapitel 2. Erstatningsreglernes udvikling, formål og funktion	23
1 Erstatningsreglernes udvikling	23
2 Formål og funktion	26
2.1 Udgangspunktet: Genopretning af tab og prævention ved hjælp af tabsoverflytning	26
2.2 Begrænsninger i trygheden for skadelidte og skadevoldere tabsspredning ved hjælp af forsikring	27
2.3 Erstatningsrettens funktioner i samspillet med forsikring	30
3 Status og perspektiv	36
Kapitel 3. Objektive betingelser for pålæggelse af erstatningsansvar	43
1 Indledning	43
2 Skaden skal have ramt en anden end skadevolderen	44
3 Erstatningsansvar for undladelser	45
4 Objektive ansvarsfrihedsgrunde	46
4.1 Indledning – retsstridighedslæren	46
4.2 Nodværge	50

4.3. Nødret	52
4.4. Negotiorum gestio	54
4.5. Samtykke	55
4.5.1. Udtrykkeligt samtykke til en bestemt skade	55
4.5.2. Udtrykkeligt samtykke til risiko for skade	55
4.5.3. Skadelidtes optræden implicerer et samtykke	56
4.5.4. Accept af risiko	56
Kapitel 4. Culpa	61
1. Indledning	61
2. Forsæt og uagtsomhed	64
3. Hvorledes afgøres det, om en person har handlet uagtsomt?	64
3.1. Den klassiske opfattelse	64
3.2. Kritik af den klassiske opfattelse	65
3.3. Hvorledes afgøres det da, om en person har handlet uagtsomt?	66
3.3.1. Indledning	66
3.3.2. Overtrædelse af en forskrift	67
3.3.3. Overtrædelse af en almindelig handlepligt	74
3.3.4. Retspraksis	81
3.3.5. Sædvaner	81
3.3.6. Andre faktorer i uagtsomhedsbedømmelsen	82
4. Variationer i agtsomhedskravet	88
4.1. En objektiv ansvarsfrihedsgrunds tilstedeværelse	88
4.2. Professionsansvar	88
4.3. Ansvar ved idrætsudøvelse	92
4.4. Gæstebudsskader	93
4.5. Skader forvoldt af ældre eller handicappede personer	94
4.6. Særlige udvidelser og indskrænkninger i ansvaret	96
5. Bevisbyrden ved anvendelse af culpareglen	97
Kapitel 5. Børns erstatningsretlige stilling	99
1. Indledning	99
2. § 24 a, 1. pkt.	100
2.1. Trafikskader	101
2.2. Legeskader	102
2.2.1. Almindelig leg.....	102
2.2.2. Farlig leg	102
2.2.3. Almindelig leg/farlig leg	102
2.2.4. Skade på udenforstående tredjemænd	103
2.3. Idspåsættelse	104

2.1. Piffingerskader	104
2.2. Ansvarsforsikringens rolle i relation til § 24 a, 1. pkt.	105
2.3. Hvor små børn kan man pålægge erstatningsansvar?	106
2.4. § 24 a, 2. pkt.	107
2.4.1. «Manglende udvikling hos barnet»	107
2.4.2. «Handlingens beskaffenhed»	107
2.4.3. «Omstændighederne i øvrigt»	107
2.4.3.1. Det skadevoldende barn er dækket af en ansvarsforsikring	108
2.4.3.2. Det skadevoldende barn er ikke dækket af ansvarsforsikring	108
3. Barnet i den skadelidtes rolle – egen skyld	109
3.1. Analog anvendelse af § 24 a, 1. pkt.	110
3.2. Analog anvendelse af § 24 a, 2. pkt.	110
3.3. Ansvar for forældre og andre, der har tilsyn med børn	111
3.3.1. Ansvar over for tredjemand	112
3.3.2. Ansvar over for barnet selv	114
Kapitel 6. Arbejdsgiverens ansvar for ansatte og disses eget ansvar	117
1. Arbejdsgiverens ansvar – principalansvaret	117
1.1. Indledning – principalansvarets begrundelse	117
1.2. Hvem er arbejdsgiveren ansvarlig for?	118
1.3. Arbejdstagerens handling	121
1.4. Hvem bærer principalansvaret?	124
1.5. Den skadegørende handling tilknytning til tjenesten	126
1.6. Det offentliges principalansvar	128
2. Den ansattes eget erstatningsansvar	129
2.1. Ansvar over for tredjemand	129
2.1.1. Kort om EAL § 19, stk. 3	130
2.1.2. EAL § 23, stk. 1	130
2.1.3. EAL § 23, stk. 2	131
2.2. Ansvar over for arbejdsgiveren	133
Kapitel 7. Objektivt ansvar	135
1. Indledning	135
2. Veje mod ansvarsskærpelse, som ikke er pålæggelse af objektivt ansvar	138
2.1. Skærpelse af culpabedømmelsen	138
2.2. Omlægning af bevisbyrden for culpa	142
2.3. Ansvar for selvstændigt virkende hvervtagers fejl	143

3. Pålæggelse af ulovbestemt objektivt ansvar	148
3.1. Indledning	148
3.2. Skader forvoldt ved udgravninger og piloteringer	149
3.3. Skader forvoldt ved brud på forsyningsledninger – rækkevidden af dommene U 1983.866 H og U 1983.895 H ...	154
3.4. Materialesvigt/teknisk svigt	162
3.5. Arbejdsgiveres ansvar for arbejdsskader	164
3.6. Afslutning	168
Kapitel 8. Ansvar for motorkøretøjer	171
1. Indledning	171
2. Den geografiske begrænsning	173
3. Begrebet »motordrevet køretøj«	174
4. Den ansvarspådragende begivenhed	176
4.1. Færdselsuheld	177
4.2. Eksplosion og brand	179
5. Den ansvarlige personkreds	179
5.1. Udlånte motordrevne køretøjer	180
5.2. Udlejede motordrevne køretøjer	181
5.3. Motordrevet køretøj bestilt til udførelse af et bestemt arbejde ...	181
5.4. Motordrevet køretøj indleveret til reparation mv.	182
5.5. Motordrevne køretøjer indleveret til opbevaring	182
5.6. Stjålne motorkøretøjer og ”ureglementeret“ benyttelse af motorkøretøjer	182
6. Medvirken og gensidig skadeforvoldelse	183
6.1. Skadelidtes medvirken ved færdselsuheld, hvor kun ét motorkøretøj er impliceret	184
6.1.1. Den ikke-motoriserede tilskadekomnes krav	184
6.1.1.1. Personskade (og erstatning for tab af forsørger) .	184
6.1.1.2. Tingsskade	187
6.1.2. Den motoriserede tilskadekomnes krav	187
6.2. Sammenstød mellem motorkøretøjer	188
6.2.1. Personskade (og erstatning for tab af forsørger)	189
6.2.2. Tingsskade	191
7. Den lovpligtige ansvarsforsikring	192
8. Processuelle bestemmelser	195
Kapitel 9. Ansvar for skader voldt af dyr	197
1. Indledning	197
2. Mark- og vejfredsloven	197

3.1. Lovs regler om ansvar for skader forvoldt af dyr	198
3.2. Hundeloven	201
Kapitel 10. Miljøskader	205
1. Indledning	205
2. Erstatningsansvaret	209
2.1. Det ulovbestemte ansvar for miljøskader	209
2.1.1. Miljøerstatningsloven	215
2.1.1.1. Området for det objektive ansvar	215
2.1.1.2. Ansvarets omfang	220
2.1.1.3. Regulering af ansvaret i øvrigt	223
2.2. Det offentligtretlige miljøansvar	225
2.2.1. Jordforureningsloven	225
2.2.2. Miljøskadelovgivningen	229
2.2.2.1. Miljøansvarsdirektivet	229
2.2.2.2. Implementering af direktivet	231
2.2.2.2.1. Forslag til miljøskadelov	231
2.2.2.2.2. Uden for miljøskadeloven	236
Kapitel 11. Anden lovgivning om skærpet erstatningsansvar	239
1. Indledning	239
2. Bombener	239
3. Luftforurening	241
4. Stærkstrøm	243
5. Atom anlæg (nukleare anlæg)	244
6. Andre regler om objektivt ansvar	245
Kapitel 12. Årsagsforbindelse og adækvans	251
1. Årsagsforbindelse	251
1.1. Indledning	251
1.2. Sondringen mellem nødvendige og tilstrækkelige betingelser ...	253
1.3. Beviskrav og bevisbyrde	256
2. Adækvansproblemer	261
2.1. Retspraksis om adækvans	268
2.1.1. Forløbet frem til initialskaden	269
2.1.1.1. Tredjemands handling	269
2.1.1.2. Skadelidtes egen handling	270
2.1.2. Forløbet fra initialskade til følgeskade	270
2.1.2.1. Sædvanlige følgeskader	270
2.1.2.2. Usædvanlige følgeskader	271

2.1.2.3. Tredjemands handling	274
2.1.2.4. Skadelidtes handling	275
3. Konkurrerende skadesårsager og beslægtede problemer	275
3.1. "Normalbaggrunden" – og begrebet en færdig skade	276
3.2. Konkurrerende skadesårsager	277
3.2.1. Konkurrence mellem to ansvarsbærende årsagsfaktorer	277
3.2.2. Konkurrence mellem en ansvarsbærende og en casuel årsagsfaktor	278
3.3. Sammensatte skadesårsager – skaden kan ikke opdeles	280
3.4. Sammensatte skadesårsager – men skaden kan opdeles	283
Kapitel 13. Skade og erstatning	285
1. Indledning	285
2. Tingsskade	287
2.1. Værditab	287
2.1.1. Totalskade	287
2.1.2. Delskade	289
2.2. Driftstabs- og afsavnserstatning	290
2.3. Andre tab	292
2.4. Kan andre end den direkte skadelidte få erstatning?	292
3. Personskade	296
3.1. Indledning	296
3.2. Erstatnings- og godtgørelsesposterne efter EAL	299
3.2.1. Helbredelsesudgifter og andet tab (EAL § 1, stk. 1, og § 1 a)	299
3.2.1.1. Helbredelsesudgifter	299
3.2.1.2. »Andet tab«	300
3.2.2. Tabt arbejdsfortjeneste (EAL § 2)	302
3.2.3. Svie og smerte (EAL § 3)	307
3.2.4. Varigt mén (EAL § 4)	308
3.2.5. Erstatning for erhvervsevnetab (EAL §§ 5-9)	311
3.2.5.1. Fastsættelse af årsløn (EAL § 7)	312
3.2.5.2. Fastsættelse af erhvervsevnetabsprocenten (EAL § 5)	314
3.2.5.3. Kapitalfaktoren (EAL § 6)	316
3.2.5.4. Erstatning til børn under 15 år (EAL § 8)	317
3.2.5.5. Nedsættelse af erhvervsevnetabsberstatningen (EAL § 9)	317
3.2.6. Forsørgertabsberstatning (EAL §§ 12-14) og overgangsbeløb til efterladte (EAL § 14 a)	318

3.2.6.1. Forsørgertabsberstatning til ægtefælle eller samlever (EAL § 13)	319
3.2.6.2. Forsørgertabsberstatning til børn (EAL § 14)	321
3.2.6.3. Den erstatningsberettigede personkreds i øvrigt (EAL § 12)	323
3.2.6.4. Overgangsbeløb til efterladte (EAL § 14 a)	323
3.3. Godtgørelse for tort (EAL § 26)	324
3.4. Godtgørelse til efterladte (EAL § 26 a)	326
3. Erstatning og godtgørelse ved forudbestående lidelser op ved "mellekkommende" død mv.	327
3.3.1. Forudbestående lidelser	328
3.3.1.1. Mængodtgørelse	328
3.3.1.2. Erhvervsevnetabsberstatning	328
3.3.2. "Mellekkommende" død m.v.	329
3.4. Generelle spørgsmål vedrørende erstatning op godtgørelse for personskade	331
3.4.1. Forholdet til anden compensation	331
3.4.2. Genoptagelse	333
Kapitel 14. Særlige erstatningsordninger	335
1. Indledning	335
2. Erstatning efter lov om arbejdsskadesikring (ASL)	337
2.1. Dækningsområde	338
2.2. Arbejdsskader	339
2.3. Ydelser	343
2.4. Ansvar efter almindelige erstatningsregler	345
2.5. Sikringsordningen	349
3. Patientforsikring	350
3.1. Indledning	350
3.2. Patientforsikringen	352
3.2.1. Dækningsområde	352
3.2.2. Afgrænsningen af erstatningsberettigende skader	353
3.2.2.1. Ansvarsprincipper	353
3.2.2.2. Nærmere om erstatningskriterierne	355
3.2.2.3. Særligt om erstatning til forsøgspersoner m.v. ...	360
3.2.3. Erstatningskravet	361
3.2.4. Forsikringsordningen	362
3.3. Erstatningskrav efter almindelige erstatningsretlige regler	362
4. Løpemiddelskadeordning	363
5. Lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (OEL)	364

Kapitel 15. Skadelidtes medvirken	367
1. Indledning	367
2. Hvorfor har man en almindelig regel om skadelidtes medvirken (egen skyld)?	368
3. Hvilke momenter indgår ved vurderingen af skadelidtes medvirken?	369
3.1. Culpa over for egne goder	369
3.2. Størrelsen af skadelidtes uagtsomhed	370
3.3. Skadelidtes alder og sjæleligt abnorme personer	372
3.4. Handlingernes farlighed	372
3.5. Egen skyld-brøken	373
3.6. Årsagsforbindelse og adækvans	373
4. Passiv identifikation	374
4.1. Afledede krav	374
4.2. DL 3-19-2	375
4.3. Andre erstatningsansvarlige hvervgivere og forskellige færdselssituationer	375
4.4. Begravelsesudgifter og forsørgertabserstatning	376
4.5. Hundebesiddere	377
4.6. Børn – forældre	377
5. Egen skyld-vurderingen, når skadevolderen er ansvarlig efter en strengere regel end culpa-reglen	377
5.1. Skadevolderen er ansvarlig efter en regel om præsumptionsansvar	378
5.2. Skadevolderen er ansvarlig efter en regel om objektivt ansvar ..	378
6. Skadelidtes medvirken, når skadelidte som skadevolder ville være ansvarlig efter strengere regler end culpa-reglen	379
7. Skadevolderen er – og skadelidte ville som skadevolder være – omfattet af strengere regler end culpa-reglen	380
8. Gensidig skadeforvoldelse	380
9. Afgrænsningsspørgsmål	382
9.1. Medvirken eller inadækvate (følge)skader?	382
9.2. Medvirken eller manglende kausalitet?	383
9.3. Samtykke (og accept af risikoen) eller medvirken?	384
 Kapitel 16. Flere erstatningsansvarlige	385
1. Forholdet over for skadelidte	385
1.1. Indledning	385
1.2. Den almindelige regel om solidarisk ansvar	386
1.3. Undtagelser fra det solidariske ansvar	387
2. Forholdet mellem de solidarisk ansvarlige indbyrdes (regresproblemet)	388

1. Forholdet til skadelidte, hvis der ikke foreligger ansvarsforsikring eller hvis alle skadevolderne er dækket af en ansvarsforsikring	389
2. Forholdet til skadelidte, hvis en eller flere af (men ikke alle) skadevolderne er dækket af en ansvarsforsikring	392
3. Regresregler i særlovgivningen	394
1. Regresaftaler	394
2. Regressens gennemførelse	396
 Kapitel 17. Erstatning for skade, der er fækket af forsikring	399
1. Indledning	399
2. Udvalgte regler om bortfald af erstatningsansvar (EAL § 19, stk. 1)	399
3. Undtagelserne til reglen om ansvarsfrihed	403
3.1. Skader der forvoldes forsætligt eller ved grov uagtsomhed (EAL § 19, stk. 2, nr. 1)	403
3.2. Skader, der forvoldes ved udøvelse af offentlig eller erhvervs-mæssig virksomhed eller virksomhed, der kan forestilles hermed (EAL § 19, stk. 2, nr. 2)	407
3.3. Ansvar efter færdselsloven, luftfartsloven og søloven (EAL § 21)	410
4. Forpligtelses-selskabets regresret (EAL § 22)	410
1. EAL § 22, stk. 1	410
2. EAL § 22, stk. 2	411
3. Udvalgte særlige regler om regresret, hvis skaden er dækket af forsikring (EAL § 19, stk. 3)	412
 Kapitel 18. Den almindelige lempelsesregel	415
1. Indledning	415
2. Lempe hvis ansvaret er urimeligt tyngende (EAL § 21, stk. 1, 1. led)	416
3. Lempe under ganske særlige omstændigheder (EAL § 21, stk. 1, 2. led)	421
4. Lempe ved skadelidtes medvirken (EAL § 24, stk. 2)	421
5. Lempe ved gensidig skadeforvoldelse	422
 Kapitel 19. Erstatningskravet	423
1. Principkrav	423
2. Kapitalerstatning	423
3. Erstatningskravets opståen og forfaldstid	424
4. Forældelse	425
1. 1908 loven og DL 5-14-4	426

4.1.1. Forældelsesfristen	426
4.1.2. Afbrydelse af forældelsesfristen	428
4.2. Forældelsesloven	428
4.2.1. Forældelsesfristen	429
4.2.2. Afbrydelse af forældelse	431
5. Renter	432
6. Efterbetaling	434
7. Overførelse mv. af erstatnings- og godtgørelseskrav	434
7.1. Tingsskade	435
7.2. Personskade	435
7.2.1. Kreditorforfølgning	435
7.2.2. Overdragelse	436
7.2.3. Arv	436
7.2.4. Ægtefælleskifte	437
8. Beskatning	438
9. EAL's præceptivitet	438
Domsregister	441
Lovregister	461
Stikordsregister	467

Fortegnelse over anvendte gennemgående – forkortelser

- 1) *Arbejdsskadesikringsloven* I Hakan Andersson: Skyddsåndsmål og Adevkans (1993).
- 2) *Arbejdsskadesikringsloven* II Hakan Andersson: Trepartsrelationer i skadeståndsrätten (1997).
- 3) *Arbejdsskadesikringsloven* III Hakan Andersson: Societetes Domssamling.
- 4) *Arbejdsskadesikringsloven* IV Hakan Andersson: Arbejdsskadesikring.
- 5) *Arbejdsskadesikringsloven* V Preben K. Hansen og Leif Rasmussen: Arbejdsskadesikringsloven med kommentarer (2003).
- 6) *Arbejdsskadesikringsloven* VI Preben K. Hansen og Leif Rasmussen: Tillæg til Arbejdssikringsloven med kommentarer (2004).
- 7) *Arbejdsskadesikringsloven* VII Asger Friis og Ole Behn: Arbejdsskadesikringsloven med kommentarer og ledelse ved Michael Kielberg (2004).
- 8) *Erstatningsloven* I Anders Vinding Kruse: Erstatningsretten, 5. udg. (1989) – under medredaktion af Jens Møller.
- 9) *Erstatningsloven* II Anders Vinding Kruse: Advokatansvaret, 6. udg. (1990).
- 10) *Erstatningsloven* III Anders Vinding Kruse: Dom og underrettsdom.
- 11) *Erstatningsloven* IV Betenkning nr. 679/1973 om erstatning for tab ved personskade og tab af arbejdskraft.
- 12) *Erstatningsloven* V Betenkning nr. 829/1978 om lempelse af erstatningsansvar m.v.
- 13) *Erstatningsloven* VI Betenkning nr. 976/1983 om udmåling af erstatning ved personskade og tab af arbejdskraft.
- 14) *Erstatningsloven* VII Betenkning nr. 1383/2000 om revision af erstatningsansvarsloven m.v.
- 15) *Erstatningsloven* VIII Betenkning nr. 1412/2002 om godtgørelse til efterladte ved dødsfald.
- 16) *Erstatningsloven* IX Mads Bryde Andersen: EDB og ansvar (1988).
- 17) *Erstatningsloven* X Dan Lov.
- 18) *Erstatningsloven* XI WlW – Dufwa: Flera Skadeståndsskyldiga (1993).
- 19) *Erstatningsloven* XII Erstatningsansvarsloven.
- 20) *Erstatningsloven* XIII Jens Møller og Michael S. Wiisbye: Erstatningsansvarsloven med kommentarer, 6. udg. (2002).
- 21) *Erstatningsloven* XIV Forakrævsloven.
- 22) *Erstatningsloven* XV Jørgen Gawinetski og Henning Jønsson: Familieforsikring, 4. udg. (2001).
- 23) *Erstatningsloven* XVI Forakrævs- og Erstatningsretlig Domssamling.
- 24) *Erstatningsloven* XVII Erstatningsloven.
- 25) *Erstatningsloven* XVIII Almindelige emner: Forvaltningsret, Almindelige Emner, 4. udg. (2004).
- 26) *Erstatningsloven* XIX Følle emnebidende.